УДК 811.111’276.2:81’37:81’42:796.332
Хавкіна О.М.[1], Дорошенко Р.Р.[2]
[1] доц. НУ «Запорізька політехніка»
[2] студ. гр. ГФ-313 НУ «Запорізька політехніка»

АНГЛОМОВНИЙ ФУТБОЛЬНИЙ СЛЕНГ: ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ТА ПРАГМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ

О.М. Хавкіна, Р.Р. Дорошенко

Сленг – це нелітературна додаткова лексична система, яка представляє експресивно-оцінні, найчастіше стилістично знижені позначення загальновідомих понять і належить певній соціальній субкультурі. Він є різновидом соціолекту – соціально маркованої лексики певної суспільної групи (професійної, вікової тощо) у межах національної мови. Сленг не має власної фонетичної чи граматичної системи і ґрунтується на закономірностях загальнонаціональної мови [1, с. 560].

У сучасній англійській мові значну роль відіграє спеціалізована лексика, що формується в межах різних соціадьних і культурних сфер. Однією з таких сфер є футбол – один з найпопулярніших видів спорту у світі, який має власну мовну систему та комунікативні традиції. Розвиток спортивної журналістики, телетрансляцій і цифрових медіа сприяє активному формуванню великої кількості неформальних мовних одиниць, що отримали назву – **футбольний сленг**.

Футбольний сленг активно використвується коментаторами, журналістами, гравцями та вболівальниками і є валивим елементом сучасного мовного дискурсу. Такі мовні одиниці характеризуються образністю, лаконічністю та емоційною насиченостю. Багато з них виникають у результаті метафоризації, запозичення або переосмислення значення слів.

Метою цього дослідження є визначення лексико-семантичних та прагматичниї особливостей англомовного футбольного сленгу та його ролі у сучасній спортивній комунікації.

Футбольний сленг можна визначити як сукупність неформальних лексичних одиниць і виразів, що використовуються для опису ігрових ситуацій, технічних прийомів, результатів матчів та емоційного ставлення до подій. Такі слова часто мають інше значення поза футбольним контекстом, але у спортивному мовленні набувають спеціальної семантики.

Однією з характерних рис футбольного сленгу є використання іншомовних запозичень. Наприклад, вираз *joga bonito* (з португальскої – «красива гра») використовується для опису технічного та видовищного футболу, який традиційно асоціюється з бразильскою школою гри [4].

До футбольного сленгу належать і слова, пов’язані з фанатською культурою. Прикладом є термін *ultras*, який використовується для

позначення найбільш активних і відданих груп уболівальників. У спортивному дискурсі він асоціюється з організованою підтримкою команди, створенням яскравої атмосфери на стадіоні та високим рівнем залученості фанатів. [2].

Окрему групу становлять прізвиська футбольних клубів, які виконують виразні стилістичні та прагматичні функції. Зокрема, клуб ***Manchester United*** називають *Red Devils*, ***Liverpool*** – *Reds*, ***Chelsea*** – *Blues*, ***Arsenal*** – *Gunners*. Такі номінації сприяють мовній економії, створюють емоційно-експресивний ефект і водночас маркують належність до футбольної спільноти. Крім того, вони виконують ідентифікаційну функцію та відображають історико-культурні особливості відповідних клубів.

Прагматичні особливості футбольного сленгу проявляються у його здатності не лише номінувати явища, а й передавати емоції, оцінки та ставлення мовця до подій. У спортивних коментарях часто використовуються експресивні вислови, зокрема *What a screamer! They parked the bus* [3], *He smashed it into the net*, які підсилюють емоційний вплив на аудиторію.

Отже, англомовний футбольний сленг є важливим елементом сучасного спортисного дискурсу. Його лексико-семантичні особливості виявляються у метафоричності, переосмисленні значень і використанні іншомовних запозичень, тоді як прагматичні характеристики пов'язані з вираження емоцій, оцінок та формуванням комунікативного ефекту. Дослідження футбольного сленгу сприяє глибшому розумінню функціонування мови у сфері спорту та масової культури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 560 с.

2. Holmesdale Fanatics – Crystal Palace FC. *European Football Weekends*. URL: https://europeanfootballweekends.blogspot.com/2010/09/holmesdale-fanatics-crystal-palace-fc.html (date of access: 26.03.2026).

3. Parking the Bus: What Does It Mean in Football? *Goal*. URL: https://www.goal.com/en/news/parking-the-bus-mean-football-defensive-tactics-term-explained-teams/1x1f2u4ueg7f513ij98yn7qqid (date of access: 27.03.2026).

4. The Beautiful Game: Pelé, Didi and the Origins of Football's Most Tiresome Cliché. *When Saturday Comes*. URL: https://www.wsc.co.uk/stories/the-beautiful-game-pele-didi-and-the-origins-of-football-s-most-tiresome-cliche/ (date of access: 28.03.2026).